

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul Colegiului de
Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Răcilă Lilia

2023

Curriculumul modular

S.08.O.036 STRUCTURA TABLOULUI DE ȘEVALET

Specialitatea: 21320 Pictură

Calificarea: 265109 Pictor

Chișinău 2023

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Director Răcilă Lilia
14.04 2023

Autori:

1. Hamurari Nina, grad didactic întâi, Magistru în domeniul Instruire în Arte Plastice și Decorative, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.
2. Bădrăgan Sergiu, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Recenzenți:

1. Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.
2. Malarciuc Ludmila, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	5
III.	Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV.	Administrarea modulului.....	5
V.	Unitățile de învățare.....	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	7
VII.	Studiul individual ghidat de profesor.....	7
VIII.	Lucrări practice recomandate.....	9
IX.	Sugestii metodologice.....	9
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	10
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu.....	11
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	11

I. Preliminarii

Curriculumul modular „**Structura tabloului de șevalet**” este un document normativ și obligatoriu ce face parte din Componenta de specialitate la specialitatea *Pictură*, include 180 de ore, dintre care 90 de ore constituie contact direct și 90 de ore – studiul individual. Se studiază în anul IV, semestrul VIII de studii. Evaluarea finală - examen. Modulul este prevăzut pentru realizarea procesului de pregătire a specialiștilor cu calificarea *Pictor* în domeniul de formare profesională 213 - *Arte Plastice* în învățământul profesional tehnic postsecundar și se studiază obligatoriu.

Obiectul de studiu al acestui modul este, *structura tabloului de șevalet*. Studiarea modulului „**Structura tabloului de șevalet**” contribuie formării la elevi a competențelor profesionale de *reprezentare practică a structurii tabloului de șevalet în pictură*, în special la dezvoltarea competențelor profesionale specifice: *Analizarea structurii tabloului de șevalet; Aplicarea tehnicilor și metodelor clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet; elaborarea structurilor compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet (etapa carton); aplicarea mijloacelor plastice la realizarea tabloului de șevalet (etapa lucrul în material)*.

Scopul modulului este de a-i înzestra pe viitorii pictori cu cunoștințe, deprinderi practice, capacități de înțelegere profundă a noțiunilor fundamentale în procesul studiului *structurii tabloului de șevalet* în pictura, prin mijloacele de limbaj plastic: linia, pata, suprafața, culoarea, valoarea, studierea culorii și corelarea cromaticii cu elementele plastice în diverse tehnici de pictură. Experiența acumulată în efectuarea unei *structuri a tabloului de șevalet* în diferite game cromatice, scheme compoziționale, materiale și texturi îi va fi de un real folos viitorului pictor.

De asemenea, modulul „**Structura tabloului de șevalet**” contribuie la dezvoltarea competenței profesionale generale, valabile domeniului de formare profesională – *Arte Plastice*.

Cerințele prealabile față de cunoștințele și abilitățile pe care trebuie să le stăpânească elevul înainte de a începe studiul modulului „**Structura tabloului de șevalet**” sunt cunoștințele și abilitățile dobândite de elev în cadrul de cercetare și de îndeplinire cu succes a unităților de învățare prevăzute la unitățile de curs: S.01.O.025 Bazele compoziției, S.02.O.027 Studiul culorii, S.03.O.028 Compoziție tematică, S.04.O.030 Compoziție bidimensională – frontală, S.05.O.032 Compoziție tridimensională – spațială, S.06.O.033 Compoziție figurativă, S.07.L.041 Structuri compoziționale, S.07.L.042 Compoziție avansată, S.02.L.046 Tehnologia picturii în ulei.

Modulul „**Structura tabloului de șevalet**” are un caracter interdisciplinar și se desfășoară concomitent cu alte unități de curs: Desen - corp uman nud, Pictură – corp uman nud, Tehnici mixte de desen - figura umană, Tehnici de pictură în ulei - model nud, Structuri

compoziționale avansate - care fac parte din procesul instruirii elevului în semestrul VIII și reprezintă un cadru favorabil pentru transpunerea cunoștințelor și abilităților acumulate în formarea profesională a viitorului pictor.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Modulul „**Structura tabloului de șevalet**” înzestrează elevul cu cunoștințe și abilități de stăpânire a modalităților de elaborare a structurii tabloului de șevalet în pictură, realizarea proiectelor și a lucrărilor de autor, cunoașterea elementelor specifice structurii tabloului de șevalet în pictură, și a modalităților de relaționare a acestor elemente prin aplicarea tehnicilor de pictură. Curriculumul modular „**Structura tabloului de șevalet**” reprezintă un instrument de orientare și predare științifică, teoretică și practică a noțiunilor artistico-plastice.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestui curriculumul modular „**Structura tabloului de șevalet**” vor fi necesare pentru stagiul de practică: P.08.0.060 Practica ce anticipează probele de absolvire: *Modulul I – Elaborarea conceptului artistic*, P.08.0.061 Practica ce anticipează probele de absolvire: *Modulul II - Transpunerea tehnologică a conceptului artistic*.

III. Competențele profesionale specifice modulului

- CS1. Analizarea structurii tabloului de șevalet.
- CS2 . Aplicarea tehnicilor și metodelor clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.
- CS3. Elaborarea structurilor compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet (etapa carton).
- CS4. Aplicarea mijloacelor plastice la realizarea tabloului de șevalet. (etapa lucrul în material).

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică			
8	180	6	84	90	Examen	6

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități (A)
1. Conceptul structurii tabloului de șevalet.		
UC1. Analizarea structurii tabloului de șevalet.	<p>1.1 Noțiuni de structură a tabloului de șevalet.</p> <p>1.2 Etapele elaborării structurii tabloului de șevalet.</p> <p>1.3 Procedee și metode plastice la elaborarea structurii tabloului de șevalet.</p>	<p>A1. Explicarea noțiunii de structură a tabloului de șevalet.</p> <p>A2. Analizarea etapelor elaborării structurii tabloului de șevalet.</p> <p>A3. Familizarea cu procedee și metode plastice la elaborarea structurii tabloului de șevalet.</p>
2. Metode și tehnici clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.		
UC2. Aplicarea tehnicilor și metodelor clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.	<p>2.1 Noțiuni de metode și tehnici clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.</p> <p>2.2 Metode clasice și moderne la realizarea a elaborărilor compoziționale a tabloului de șevalet.</p> <p>2.3 Schițe acromatice la conceptul valoric al tabloului de șevalet.</p> <p>2.4 Studii cromatice, metodă de expresie artistică la reprezentare plastică a tabloului de șevalet.</p>	<p>A4. Distingerea noțiunii de metode și tehnici clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.</p> <p>A5. Mixarea metodelor de realizare a elaborărilor compoziționale a tabloului de șevalet – clasice/digital.</p> <p>A6. Executarea schițelor acromatice în baza conceptului valoric al tabloului de șevalet.</p> <p>A7. Aplicarea metodelor de reprezentare plastică a studiilor cromatice.</p>
3. Structuri compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet. Carton.		
UC3. Elaborarea structurilor compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet (etapa carton).	<p>3.1 Etapele de realizare a cartonului la reprezentarea tabloului de șevalet.</p> <p>3.2 Pete-linii acromatice, mijloc de expresie valorică la reprezentarea tabloului de șevalet.</p> <p>3.3 Tehnicile grafice la prelucrarea detaliilor compoziției al tabloului de șevalet.</p> <p>3.4 Centrul compozițional ca mijloc de expresie la reprezentarea tabloului de șevalet.</p> <p>3.5 Accente valorice la realizarea cartonului al tabloului de șevalet.</p> <p>3.6 Mijloace plastice în procesul de generalizare și finisare a cartonului, a tabloului de șevalet.</p>	<p>A8. Analizarea etapelor de realizare a cartonului la reprezentarea tabloului de șevalet.</p> <p>A9. Aplicarea petelor-liniilor acromatice, mijloc de expresie valorică la reprezentarea tabloului de șevalet.</p> <p>A10. Folosirea tehnicilor grafice la prelucrarea detaliilor compoziției al tabloului de șevalet.</p> <p>A11. Identificarea centrului compozițional la reprezentare a cartonului tabloului de șevalet.</p> <p>A12. Aplicarea accentelor valorice la realizarea cartonului al tabloului de șevalet.</p> <p>A13. Folosirea mijloacelor plastice în procesul de generalizare și finisare a cartonului, a tabloului de șevalet.</p>

4. Mijloace plastice la realizarea tabloului de șevalet. Lucrul în material.		
UC4. Aplicarea mijloacelor plastice la realizarea tabloului de șevalet (etapa lucrul în material).	4.1 Etapele de realizare a tabloului de șevalet în material. 4.2 Linia ca mijloc plastic la procesul trecerii desenului pe format. 4.3 Pete generale cromatice ca mijloc de expresii cromatice la reprezentare a tabloului de șevalet. 4.4 Diversitatea tehnicilor de pictură la prelucrarea detaliilor compoziției al tabloului de șevalet. 4.5 Centrul compozițional ca mijloc de expresie la reprezentarea tabloului de șevalet. 4.6 Accente cromatice la realizarea tabloului de șevalet. 4.7 Mijloace plastice în procesul de generalizare și finisare a tabloului de șevalet.	A14. Analizarea etapelor de realizare a tabloului de șevalet în material. A15. Aplicarea liniei în procesul trecerii desenului pe format. A16. Implementarea tehnicilor de pictură în procesul realizării petelor cromatice la reprezentare a tabloului de șevalet. A18. Folosirea tehnicilor de pictură potrivite la prelucrarea detaliilor compoziției al tabloului de șevalet. A19. Accentuarea centrului compozițional la reprezentare cromatică a tabloului de șevalet. A20. Aplicarea accentelor cromatice la realizarea tabloului de șevalet. A21. Folosirea mijloacelor plastice în procesul de generalizare și finisare a tabloului de șevalet.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul Individual
			Prelegeri	Practică	
1	Conceptul structurii tabloului de șevalet.	12	1	5	6
2	Metode și tehnici clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.	48	2	22	24
3	Structuri compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet. Carton.	48	1	23	24
4	Mijloace plastice la realizarea tabloului de șevalet. Lucrul în material.	72	2	34	36
	Total:	180	6	84	90

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Sarcinile pentru orele individuale ghidate de profesor vor reieși din temele desfășurate (realizate) la orele de contact direct și se vor realiza sub formă de sarcini suplimentare individuale și anume: realizări de crochiuri, schițe (liniare, tonale, cromatice), eboșe în culoare, studii de formă și culoare, continuarea lucrului de sine stătător asupra sarcinii efectuate în cadrul orelor de contact direct, alte sarcini experimentale, care vor contribui la rezolvări de probleme legate de procesul instructiv - educativ, axate pe temele desfășurate la orele de contact direct. Sarcinile pentru orele individuale ghidate de profesor se planifică în proiectările semestriale de lungă durată.

Materii pentru studiul individual	Produce de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Conceptul structurii tabloului de șevalet.			
1.1 Diversității structurilor compoziționale în creația artiștilor plastici.	Portofoliu cu material vizual	prezentarea portofoliului	Săptămâna 1
2. Metode și tehnici clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.			
2.1 Elaborări compoziționale acromatice la subiectul ales.	Schițe acromatice. Format: A5. (2 variante)	prezentarea schițelor	Săptămâna 2
2.2 Elaborări compoziționale și cromatice la subiectul ales.	Studii cromatice. Format: A5. (2 variante)	prezentarea studiilor	Săptămâna 3
2.3 Relații cromatice și de clarobscur în reprezentarea structurilor compoziționale din creația artiștilor plastici.	Copii de structuri compoziționale din creația artiștilor plastici. Format: A5. Tehnica și materiale pentru pictură de șevalet. 2 - 4 lucrări.	prezentarea copiilor	Săptămâna 4-5
3. Structuri compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet. Carton.			
3.1 Structura tabloului de șevalet, implementând mijloace plastice acromatice.	Probe acromatice. Format: A5. (3 -6 variante)	prezentarea probelor	Săptămâna 6 - 7
3.2 Tehnici de reprezentare plastică acromatică a structurii tabloului de șevalet.	Exersări acromatice pe format.	prezentarea exersărilor	Săptămâna 8 - 9
4. Mijloace plastice la realizarea tabloului de șevalet. Lucrul în material.			
4.1 Expresii plastice în creația artiștilor plastici contemporani.	Portofoliu cu material vizual	prezentarea portofoliului	Săptămâna 10
4.2 Structura tabloului de șevalet, prin mijloace plastice cromatice.	Probe cromatice. Format: A5. (3 -6 variante)	prezentarea probelor	Săptămâna 11 - 12
4.3 Tehnici de reprezentare plastică a structurii tabloului de șevalet din creația artiștilor plastici.	Copii de tablouri din creația artiștilor plastici. Format: A5. Tehnica și materiale pentru pictură de șevalet. 2 - 4 lucrări.	prezentarea copiilor	Săptămâna 13 - 15

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	ore
1	Conceptul structurii tabloului de șevalet.	Conceptul structurii tabloului de șevalet în creația artiștilor plastici. Portofoliu cu material vizual.	5
2	Metode și tehnici clasice/moderne la elaborarea compozițională a tabloului de șevalet.	Implementarea aplicațiilor tehnicilor și metodelor moderne la realizare elaborărilor compoziționale a tabloului de șevalet. Subiect: „La alegere”, Eboșa, studiu - format: A4. Tehnica și materiale pentru pictură de șevalet.	22
3	Structuri compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet. Carton.	Elaborarea structurilor compoziționale la reprezentarea tabloului de șevalet (etapa carton). Subiect: „La alegere”, Format: latura mare 100 cm. Tehnica și materiale: la alegere.	23
4	Mijloace plastice la realizarea tabloului de șevalet. Lucrul în material.	Aplicarea mijloacelor plastice la realizarea tabloului de șevalet. (etapa lucrul în material) Subiect: „La alegere”, Format: latura mare 100 cm. Tehnica și materiale: la alegere (pentru pictură de șevalet).	34
Total:			84

IX. Sugestii metodologice

În procesul studierii disciplinei **„Structura tabloului de șevalet”** cadrul didactic va folosi tehnologii eficiente de predare-învățare-evaluare, forme și metode de organizare a activității didactice, care sunt adecvate modulului dat, nivelului de pregătire și capacităților individuale ale elevilor. Metodele recomandate pentru a fi utilizate în procesul de predare-învățare sunt: expunerea materialului teoretic, realizarea lucrărilor practice, individual sau sub conducerea cadrului didactic, exersarea practică, elaborarea exercițiilor practice individuale, studierea individuală și în grup a fondului metodic și a surselor bibliografice, exemple de produse realizate de către elevii promoțiilor precedente, exemple realizate de către profesioniști, etc.

Disciplina **„Structura tabloului de șevalet”** conține câteva unități de învățare, care sunt concepute în dezvoltare, de la abilități și cunoștințe inițiale spre sarcini tot mai complexe. Caracteristic domeniului de educație – Artă, sunt metodele de predare/învățare cu caracter creativ, inventiv, individualizat.

Pentru eficientizarea formării competențelor profesionale specifice, se propune reducerea activității profesorului ce predă și favorizarea profesorului ce coordonează procesul de învățare.

În scopul predării centrate pe elev, strategiile de predare se vor adapta caracteristicilor personale ale elevilor (auditive, vizuale, practice), în dependență de tipul psihologic (introvertit, extravertit) și alte particularități, ce pot influența la procesul de învățare:

- individualizarea și creșterea treptată a nivelului de complexitate a sarcinilor propuse fiecărui elev în funcție de progresul acestuia;
- diferențierea sarcinilor în funcție de abilități, pentru indivizi sau pentru grupuri diferite;
- prezentarea sarcinilor în mai multe moduri: explicație teoretică, prezentarea la calculator/ proiector, exemple din fondul metodic, conversația interactivă;
- utilizarea unor metode didactice activ-participative: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin creare/invenție;
- orientarea spre finalități de învățare, la finele fiecărei unități de învățare se va prezenta spre evaluare un produs realizat;
- caracterul aplicativ al modului „**Structura tabloului de șevalet**” impune niște condiții, și anume, procesul de predare/învățare se va desfășura în sala de curs adaptată necesităților specifice pentru lucru practic.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune evaluarea pe parcursul întregului proces de instruire: evaluarea formativă (curentă) și evaluarea sumativă (finală). Evaluarea formativă se va realiza prin diverse modalități: observarea comportamentului elevului, analiza rezultatelor curente ale elevului, prezentarea schițelor/produselor individuale de activitate, cadrele didactice informează elevul despre nivelul de performanță, îl motivează să-și perfecționeze competențele profesionale.

Evaluarea sumativă se va realiza la finele fiecărui modul, produsele realizate pe parcursul semestrului vor fi expuse la vizionarea de examen. Evaluarea sumativă este realizată de profesorul modului dat și grupul de profesori ce fac parte din Consiliul artistic și de evaluare. Metodele de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea rezultatelor scontate, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Criterii de evaluare a cunoștințelor și abilităților profesionale în cadrul modului

„Structura tabloului de șevalet”:

- reflectarea subiectului;
- organizarea spațiului compozițional;
- organizarea gamei cromatice;
- utilizarea mijloacelor de expresie artistico-plastică;
- utilizarea materialelor și tehnicilor de pictură;
- expresivitatea și originalitatea spațiului artistico-plastic;
- atitudinea individual-creativă.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Pentru a realiza cu succes formarea competențelor ce trebuie formate și dezvoltate în cadrul disciplinei „Structura tabloului de șevalet” trebuie asigurat un mediul de învățare autentic, relevant și centrat pe elev.

Cerințe față de sălile de curs: sală de curs dotată cu tot necesarul pentru lecțiile de pictură; mobilier școlar, cu toate condițiile adecvate, în mod obligatoriu trebuie să fie posibilitatea de aerisire regulată a încăperii. Sala de curs va fi dotată și cu utilaje, echipamente, mostre, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor, formarea și dezvoltarea competențelor profesionale:

- utilaje: șevalet, scaune și suporturi în număr egal cu numărul de elevi în grupă, suport pentru model, lampă cu suport pentru iluminarea modelului, draperii și alte utilaje pentru sarcini prevăzute;
- lista materialelor didactice: exemple de lucrări de nivel înalt a elevilor precedenți din fondul metodic, mostre de picturi tematice de nivel înalt din alte instituții de Artă plastică, literatură de specialitate în limba de instruire.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată	Nr. de exemplare disponibile
1.	Prut C., Dicționar de arta Modernă și Contemporană, Editura Univers enciclopedic, București, 2002.	Biblioteca / electronic	
2.	Roco, M., Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2004.	Biblioteca / electronic	
3.	Roșca, A., Creativitatea generală și specifică, Editura Academiei R.S.R., București, 1981.	Biblioteca / electronic	
4.	Săndulescu -Verna C., Materiale și tehnica picturii, Timișoara, 2000.	Biblioteca / electronic	
5.	Șușală I., Băbulescu O., Dicționar de artă: termeni de atelier, București, Sigma, 1993.	Biblioteca / electronic	
6.	Irina Cois, „Dicționar de artă. Forma, tehnici, stiluri artistice”, Ed. Meridiane, București, 1995.	Biblioteca / electronic	
7.	Кочергин Э., Категории композиции. Категории цвета, изд. Вита-Нова, Санкт-Петербург, 2017.	Biblioteca / electronic	
8.	Голубева О.Л., „Основы композиции”, издательство Искусство, 2004.	Biblioteca / electronic	
9.	Свешников А., Алгоритмы композиционного мышления в станковой живописи, изд. ВГИК, Москва, 2012.	Biblioteca / electronic	
10.	Киплик Д., Техника живописи. Учебное пособие, изд. Планета музыки, Санкт-Петербург, 2019	Biblioteca / electronic	

11.	Kandinsky Vassily, „Spiritual în artă”, ed. Meridiane, București, 2005.	Biblioteca / electronic	
12.	Ростовцев Н., „Рисунок. Живопись. Композиция. Хрестоматия”, изд. Просвещение, 1989.	Biblioteca / electronic	
13.	Кройц Г., Живопись маслом. Натюрморт, портрет, пейзаж, обнаженная натура и сюжетная композиция, изд. МИФ, Москва, 2018.	Biblioteca / electronic	
14.	Исаев А., Философия цвета: феномен цвета в мышлении и творчестве, изд. ФЛИНТА, Москва, 2016.	Biblioteca / electronic	
15.	Anheim Rudolf, „Arta și percepția vizuală”, ed. Meridiane, București, 1979.	Biblioteca / electronic	